

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Освітня програма	38726 Початкова освіта
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	013 Початкова освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	38726
Назва ОП	Початкова освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Шпак Валентина Павлівна, Цихмейструк Оксана Миколаївна, Луцан Надія Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	22.07.2020 р. – 24.07.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/2020/vidomosti_pro_samootsiniuvannia_PhD_013_pochatkova_osvita.pdf
Програма візиту експертної групи	http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/2020/programa_dystantsijnoji_roboty_013.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма відповідає критеріям акредитації. Наявні зауваження не носять системного характеру. Освітньо-наукова програма задовольняє потреби усіх стейкхолдерів. Освітній процес відбувається у повному обсязі згідно законодавства щодо вищої освіти. Зміст ОНП певною мірою відповідає предметній області спеціальності. Обсяг ОНП відповідає нормам - 60 кредитів ЄКТС. Здобувачі реалізують право вільного вибору ОК згідно процедур, прописаних у положеннях ЗВО. Позитивним є те, що зміст освітньо-наукової програми загалом відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта. Наукова діяльність аспірантів в цілому відповідає напрямку досліджень наукових керівників. Вивчення звіту про самооцінювання ОНП та результати інтерв'ювання усіх фокус-груп дозволили членам експертної групи, враховуючи низку чинників (принципи поваги до автономії ЗВО, контекст та позиції стейкхолдерів, відносний вплив різних виявлених недоліків на відповідний аспект якості ОНП, підхід, орієнтований на вдосконалення), по кожному критерію встановити рівень відповідності "В", що засвідчує наявність недоліків, які не є суттєвими, хоча й потребують нагального усунення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Обсяг освітньої наукової програми (ОНП) відповідає вимогам чинного законодавства. Проектною групою враховано тенденції розвитку ринку праці, досвід іноземних програм, що дає змогу підготувати висококваліфікованого фахівця на третьому рівні вищої освіти (доктор філософії) зі спеціальності 013 "Початкова освіта". Участь здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників (НПП) у різних міжнародних заходах, залучення зарубіжних фахівців до організації освітнього процесу на цій ОНП посилює фахову підготовку аспірантів. Процедури конкурсного добору НПП є прозорими та вимогливими з погляду перевірки професійності і кваліфікації претендентів. ТНПУ активно залучає стейкхолдерів та професіоналів практиків до реалізації освітнього процесу. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів, дає можливість задовольнити їхні потреби й інтереси. Здобувачі і НПП мають безперешкодний доступ до інфраструктури. У ТНПУ налагоджена система консультаційної, організаційної, соціальної, освітньої та інформаційної підтримки. ЗВО виконує вимоги щодо прозорості та публічності своєї діяльності, інформує стейкхолдерів про основні аспекти освітнього процесу. Наукова діяльність аспірантів загалом відповідає напрямку досліджень керівників. ТНПУ забезпечує в межах ОНП можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень, долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти. Наукові керівники беруть участь у дослідницьких проєктах. ЗВО забезпечує дотримання академічної доброчесності в дослідницькій та освітній діяльності наукових керівників та аспірантів. Учасникам освітнього процесу надана можливість безкоштовно перевіряти свої наукові доробки на плагіат (послуга надається бібліотекою). Позитивною практикою є забезпечення академічної свободи у виборі наукових керівників, напрямів і тем наукового дослідження, можливість участі здобувачів у міжнародних програмах академічної мобільності. Безоплатний доступ викладачів та здобувачів вищої освіти до інформаційних ресурсів, електронних бібліотек, необхідних для навчання та викладацької діяльності в межах ОНП, дає змогу досягти цілей і ПРН. У ТНПУ наявна чітка система матеріального й морального мотивування та стимулювання викладачів до високопрофесійного виконання службових обов'язків. Форми і методи навчання та викладання сприяють досягненню цілей і ПРН, що заявлені в ОНП, на засадах принципів академічної свободи і студентоцентрованого підходу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Рекомендуємо систематизувати інформацію по розділах сайту факультету педагогіки і психології та кафедри педагогіки і методики початкової освіти задля ефективного користування нею, зокрема, подати інформацію про професійну та наукову діяльність викладачів, їхню співпрацю з роботодавцями та аспірантами ОНП, оприлюднювати результати опитування аспірантів щодо якості освітнього процесу на третьому рівні вищої освіти. Потребує посиленої уваги практика цілісного охоплення критеріїв, форм і напрямів контролю навчальних досягнень аспірантів ОНП "Початкова освіта", їх системне висвітлення на сайті ТНПУ і факультету. Недостатньо чітко прописані вимоги щодо вступників, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), та відсутня програма вступних випробувань для цієї категорії здобувачів. Бажано збільшити кількість дисциплін професійної підготовки фахівця початкової освіти щодо дотичності їх до спеціальності "Початкова освіта" з урахуванням Концепції Нової української школи та переглянути доцільність викладання дисципліни «Філософія: історико-філософські та сучасні смислові параметри знання» у зв'язку зі збігом змісту силабусу дисципліни з програмою вступного іспиту. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП містить певні неточності. У робочій програмі науково-педагогічної практики некоректно прописані ПРН. В окремих силабусах не прописані ПРН і компетентності відповідно ОНП "Початкова освіта". Рекомендуємо регулярно переглядати списки основних та додаткових джерел інформації, що подаються у силабусах до навчальних дисциплін та поновлювати їх. Посилити активність аспірантів щодо участі у міжнародних грантах та проєктах, інноваційних розробках, стартапах відповідно до теми випускової кафедри. Більш широко впроваджувати систему академічної мобільності для аспірантів ОНП "Початкова освіта". Оскільки перешкодою до участі у міжнародних проєктах і програмах академічної мобільності є недостатній рівень сформованості англомовної комунікативної компетентності, рекомендуємо створити умови для участі аспірантів у міжнародних конференціях за кордоном та оприлюднення результатів науково-дослідницької діяльності в міжнародних

академічних журналах англійською мовою. Активізувати підготовку наукових публікацій аспірантами ОНП починаючи з першого року навчання. З огляду на відсутність практики визнання результатів неформальної та інформальної освіти рекомендовано впроваджувати на ОНП процедуру визнання результатів неформальної та інформальної освіти та практику академічної мобільності здобувачів освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем освіти.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Стратегічні цілі та пріоритети розвитку університету відображені у стратегічному плані розвитку університету: «Стратегія розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка на 2015-2025 роки» http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2015/strategija_rozvytku_TNPU.pdf та «Стратегія інтернаціоналізації Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка» http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Strategiia_internatsionalizatsii_TNPU.pdf. Цілі освітньої програми (2019-2020 рр.), викладені у відомостях про самооцінювання та безпосередньо в освітній програмі, сформульовано чітко, як то: сформувати в здобувача ступеня доктора філософії компетентності, що дають змогу розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти (початкової освіти) на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики; здійснювати самостійну науково-дослідницьку, науково-організаційну, педагогічно-організаційну та практичну діяльність у закладах вищої освіти і науково-дослідних установах; підготувати власне дослідження у сфері початкової освіти, результати якого мають наукову новизну, практичне значення, з публічним його захистом. Цілі ОНП сформульовані у взаємозв'язку із місією (що полягає у створенні умов для здобуття здобувачами вищої освіти (ЗВО) якісної, конкурентоспроможної вищої освіти відповідно до вимог ринку праці сучасного постіндустріального, інформаційного суспільства). Місія ТНПУ реалізується на засадах університетської автономії, демократії та відповідальності із розумінням того, що освіта – основа розвитку кожного громадянина, нації та держави, запорука майбутнього України.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До формування ОНП, її цілей та проектування основних результатів навчання було залучено роботодавців, зокрема директори Чортківського гуманітарно-педагогічного коледжу імені О. Барвінського Пахолок Р. І.; Бродівського педколеджу імені М. Шашкевича Квак О. В., Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти Петровський О. М., які надали пропозиції щодо вдосконалення ОНП та, як засвідчили бесіди з ними, з гарантом освітньої програми безпосередньо були запрошені на засідання робочої групи, відповідальної за створення й оновлення освітньо-наукової програми 013 Початкова освіта (Протокол №1 засідання програмної ради від 12.03.2018р. та Протокол №1 засідання проектної групи від 17.03.2016 р.). За їхніми пропозиціями та пропозиціями здобувачів відбувалось оновлення ОНП. У ОНП та у звіті самооцінювання зовнішнім стейкхолдером є також Білавич Г.В. професор кафедри педагогіки початкової освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Однак, на нашу думку, та у відповідності до «Положення про стейкхолдерів освітніх програм ТНПУ» http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_steikholderiv_osvitnikh_prohram.pdf, зовнішнім стейкхолдером на ОНП не може бути викладач іншого ЗВО. Розробники ОНП тісно співпрацювали з академіком Савченко О. Я. (НАПН України), академіком Бондарем В. І. (Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова). Інтерв'ювання запрошених на фокус-групу роботодавців та осіб, які прийшли на відкриту зустріч, позитивних думок, висловлених у процесі зустрічей, дозволило констатувати, що всі вони здебільшого давали схвальну оцінку щодо запровадженої ОНП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час спілкування з адміністрацією ЗВО, НПП і представником відділу міжнародних зв'язків було з'ясовано, що в процесі розроблення ОНП було враховано досвід підготовки фахівців за відповідними напрямами у вітчизняних (Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка) та закордонних (університет імені Кардинала С. Вишинського у Варшаві (Польща), Академії ім. Яна Длугоша в Ченстохові (Польща), Куявсько-Поморської вищої школи в Бидгощі (Польща)). Під час формулювання цілей навчання, проблематики дисертацій і результатів дослідницької діяльності на ОНП вивчався і враховувався галузевий та регіональний контекст, отриманий у процесі аналізу тенденцій розвитку початкової освіти та ринку праці. За результатами вивчення документів та спілкування зі стейкхолдерами, роботодавцями, адміністрацією, НПП встановлено, що ТНПУ орієнтується на тенденції ринку праці, розвитку спеціальності, особливості регіону, досвід вітчизняних та закордонних закладів освіти, що підтверджується у формуванні змісту, виборі форм та методів теоретичної та практичної підготовки, творчого розвитку здобувачів, максимального наближення практичної підготовки до реальних умов ринку праці. Регіональний контекст передбачає врахування специфіки західного регіону України та формування здатності до підручникотворення, яке відбувається із урахуванням краєзнавчих компонентів.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Державний стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю відсутній. Ретельний аналіз звіту про самооцінювання та ОНП виявив, що освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених НРК даного кваліфікаційного рівня. Результати навчання визначені в ОНП, відповідають дескрипторам НРК. Освітньо-наукова програма забезпечує досягнення здобувачами третього освітньо-наукового рівня вищої освіти результатів навчання відповідно до дев'ятого кваліфікаційного рівня за Національною рамкою кваліфікацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильною стороною цієї освітньої програми є урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Цілі ОНП узгоджуються з місією та стратегією університету. Освітньо-наукова програма є затребуваною на ринку праці, враховує сучасні вимоги роботодавців та інтереси стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недостатньо підтверджувальних документів щодо опитування стейкхолдерів у процесі формування ОНП. При формуванні ОНП документально фіксувати факти залучення стейкхолдерів до цього процесу. На думку експертної групи, варто більше висвітлювати співпрацю з роботодавцями та студентами на сайті кафедри та факультету.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Виявлені недоліки не є суттєвими та можуть бути усунені у процесі оновлення ОНП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОНП «Початкова освіта» становить 60 кредитів ЄКТС, що відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та Постанові Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у закладах вищої освіти (наукових установах)» (уточнена й доповнена (23.04.2019 № 283)). Аналіз навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти дає підстави стверджувати про відповідність освітньо-наукової програми вимогам чинного законодавства. У структуру навчального плану 2016 р. включено науково-дослідну складову загальним обсягом 60 кредитів ЄКТС, яка не передбачає освітніх компонентів і є власне підготовкою дисертаційної праці, виступів на конференціях та публікацій у наукових виданнях, що не відповідає вимогам п.26 та п.29 Постанови КМУ від 23.03.2016 р. №261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему, що дозволяє досягти цілей та програмних РН. Зміст ОНП включає два цикли: обов'язкові та вибіркові компоненти. Аналіз матриці (ОНП 2019 р.) відповідності визначених результатів навчання та компетентностей засвідчує, що майже кожен програмний результат у цілому формується через загальні і спеціальні (фахові) компетентності. Обсяг обов'язкових освітніх компонентів робить логічним досягнення програмних результатів навчання, що відбито в наявних у матриці відповідності програмних компетентностей навчальним компонентам (матриця 4) та матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої складової (матриця 5). Однак, ОКП 4 «Науково-педагогічна практика» забезпечує одинадцять ПРН - (2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13), що на нашу думку є переоціненим. З'ясовано, що освітні компоненти блоку вільного вибору здобувачів вищої освіти забезпечують формування загальних та фахових компетентностей. Більшість дисциплін вільного вибору забезпечують 2-3 ПРН, а дисципліна ВКП 2.4 «Історія педагогічної думки» забезпечує тільки один ПРН 11. Силабуси низки навчальних дисциплін вимагають певною мірою доопрацювання щодо конкретизації напрямів самостійної роботи, не прописані ПРН і компетентності відповідно ОНП, оновлення списків рекомендованої літератури тощо.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньо-наукової програми відповідає предметній області спеціальності 013 Початкова освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка для третього (освітньо-наукового рівня). Однак, бажано збільшити кількість дисциплін професійної підготовки фахівця початкової освіти та переглянути доцільність викладання дисципліни «Філософія: історико-філософські та сучасні смислові параметри знання» (6 кредитів), оскільки здобувачі складають вступний іспит з філософії, а програми цих дисциплін однакові (Філософія http://tnpu.edu.ua/naukova-robita/PhD/prohrama_vstupu_filosofija.pdf; силабус програми «Філософія: історико-філософські та сучасні смислові параметри знання» http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/PhD/fpp/Filosofiya_istoryko_filosofski_ta_suchasni_smyslovi_parametry_znannya.pdf

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії прописана відповідно до «Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів в аспірантурі і докторантурі» http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_pidhotovku_naukovo-pedahohichnykh_ta_naukovykh_kadriv_v_aspiranturi_i_doktoranturi_universytetu.pdf та «Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін за вибором» http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_poriadok_ta_umovy_obrannia_studentamy_dys_tsyplin_zh_vyborom.pdf. Положення за попередні роки ЄГ не було надано. Проаналізувавши ОНП експертна група виявила, що вона містить вибіркові компоненти, на вивчення яких надається 15 кредитів ЄКТС, що складає 25% від загального обсягу навчального навантаження та відповідає вимогам ЗУ «Про вищу освіту». Наявність вибірових компонентів в ОНП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір дисциплін здобувачами. Перелік вибірових дисциплін за ОНП та їх описи розміщені у Каталогі вибірових дисциплін професійної підготовки ОНП «Початкова освіта» http://tnpu.edu.ua/navchannya/dystsypliny/PhD/Kataloh_013.pdf. Силабуси вибірових дисциплін розміщені на сайті університету <http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/PhD/fpp/013-pochatkova-osvita.php>. У навчальних планах (2016р, 2018р.) на вибір запропоновано по 3 дисципліни, а навчальним планом 2019р. передбачено по чотири дисципліни. Аналіз індивідуальних навчальних планів здобувачів освіти Ратушняк Н., Попелишин Ю. та Теслюк О. виявив, що всі вони обрали одні й ті самі дисципліни: «Сучасні технології початкової освіти», «Здоров'язбережувальні технології в освіті», «Теорія і практика підручникотворення в початковій освіті». Під час

інтерв'ювання здобувачів вищої освіти ЕГ встановлено, що для здобувачів ОНП реалізовано на практиці можливість формування власної індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітньо-наукова програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка включає науково-педагогічну практику (4 семестр/9 кредитів) для здобуття компетентності, необхідної для подальшої професійної діяльності, формування навичок і вмінь викладацької діяльності та підготовки до організації освітнього процесу в ЗВО. Організація практики регламентується «Положенням про науково-педагогічну практику аспірантів Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка» (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_naukovo-pedahohichnu_praktyku_aspirantiv.pdf), методичними рекомендаціями (одночасно для двох спеціальностей: 012 Дошкільна освіта та 013 Початкова освіта), робочою програмою науково-педагогічної практики (Додаток 1). Робоча програма науково-педагогічної практики містить опис, мету, завдання, результати навчання, програму практики та критерії оцінювання. Загальний обсяг годин практики становить 270 годин, що відповідає 9 кредитам ЄКТС. Перший модуль передбачає викладацьку діяльність аспіранта-практика. Модуль другий - методичну діяльність аспіранта-практика. Третій модуль - виховна діяльність аспіранта-практика. Науково-дослідна діяльність аспіранта-практика передбачена у четвертому модулі. Однак, незрозумілим є, яка кількість годин відводиться на кожний модуль та як саме відбувається викладацька діяльність аспіранта-практика. Під час спілкування зі здобувачами було встановлено, що оцінюються проведення 6 год. лекційних та 12 год. семінарських/практичних/лабораторних занять, що, на нашу думку, є недостатнім для підготовки викладача ЗВО та оволодіння методикою проведення різних видів навчальних занять. Під час інтерв'ювання роботодавці наголошували на важливості викладацької складової практичної підготовки та врахування сучасних потреб ринку освітніх послуг.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Перегляд змісту освітньо-наукової програми та силабусів дисциплін «Педагогічна антропологія» (http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/PhD/fpp/Pedagogichna_antropohiya.pdf), «Актуальні проблеми педагогіки вищої школи» (http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/PhD/fpp/Aktualni_problemy_pedagogiky_vyschoi_shkoly.pdf); циклу дисциплін вільного вибору («Сучасні технології початкової освіти» (http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/PhD/fpp/Suchasni_technolohii_pochatkovoi_osvity.pdf), «Організація успішної діяльності» (http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/PhD/fpp/Organisaziya_uspishnoi_diyalnosti.pdf), Формування ціннісних орієнтацій» (http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/PhD/fpp/Formuvannya_zinnisnyh_oryentazii_osobystosti.pdf) дає можливість стверджувати, що ОНП передбачає набуття здобувачами третього освітнього рівня (доктор філософії) соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. Соціальні навички формуються в межах програм міжнародної мобільності: участь у волонтерських програмах (Попелишин Ю. брала участь у глобальному міжнародному проєкті GO4PEACE); Україномовній літній школі (керівник Гузар О. В.) – спільний проєкт ТНПУ ім. В.Гнатюка та Саскачеванського Університету й Університету Ватерлоо (Канада). Аспіранти залучаються до волонтерської та проєктної діяльності, участі у Клубі успішних людей, проведення майстер-класів, виховних і мистецьких заходів тощо (Теслюк О. Я. є переможцем конкурсу соціальних проєктів). На зустрічі з викладачами експертна група пересвідчилася, що всі вони розуміють важливість та доцільність розвитку навичок soft skills, та реалізують їх у позааудиторних заходах, під час публічних виступів тощо.

7. Зміст освітньої програми урахуває вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Державний стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю відсутній і професійна кваліфікація за ОНП не присуджується. ЗВО орієнтувався на такі законодавчо-нормативні документи: Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національний класифікатор України «Класифікатор професій ДК 003:2010», Концепція розвитку педагогічної освіти, Національна рамка кваліфікацій 9 кваліфікаційного рівня.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОНП дає змогу зробити наступний висновок: обсяг освітньо-наукової програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей і програмних результатів навчання та регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу»

http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protseesu.pdf. Обсяг одного кредиту становить 30 годин. Обсяг обов'язкових освітніх компонентів містить: нормативна частина – 36 кредитів ЄКТС (60 %), з них дисципліни загальної підготовки - 32%; професійної підготовки - 28%; вибіркова частина – 15 кредитів ЄКТС (25 %); практична підготовка – 9 кредитів ЄКТС (15 %). Зміст та обсяги самостійної роботи студента визначаються силабусами до кожної дисципліни. Обсяг обов'язкових освітніх компонентів за ОНП варіюється від 5 кредитів до 8 кредитів. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що інтереси здобувачів враховуються при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів за даною ОНП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг освітньо-наукової програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Освітні компоненти, які включені до освітньо-наукової програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених програмних результатів навчання. Структура ОНП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством. Роботодавці залучені до формування змісту та проходження практичної підготовки. Освітній процес створює умови для формування здобувачами соціальних навичок (soft skills).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У силабусах не прописані ПРН і компетентності відповідно ОНП. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОНП містить окремі неточності. У робочій програмі науково-педагогічної практики некоректно прописані ПРН. Рекомендовано розглянути можливість впровадження дуальної освіти. Акцентувати увагу на можливостях визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Більше уваги приділяти можливості участі аспірантів у програмах академічної мобільності. Бажано збільшити кількість дисциплін професійної підготовки фахівця початкової освіти та переглянути доцільність викладання дисципліни «Філософія: історико-філософські та сучасні смислові параметри знання».

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію, виявлені недоліки можна усунути у процесі оновлення ОНП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому для здобуття вищої освіти у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка в 2020 році розміщені на сайті університету http://tnpu.edu.ua/abiturient/pdf/2020/pravyly_pryjomu.pdf. Аналіз звіту самооцінювання, бесіда з завідувачем відділу аспірантури та здобувачами вищої освіти, вивчення підтверджувальних документів показали, що Правила

прийому на третій (освітньо-науковий) рівень в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка є чіткими та зрозумілими, дискримінаційних положень не містять. Правила прийому оприлюднені на офіційному веб-сайті Університету http://tnpu.edu.ua/abiturient/pdf/2020/dodatok_10_do_pravyl_pryjomu.pdf.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОНП здійснюється на конкурсній основі та регламентуються «Правилами прийому до аспірантури Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка на 2020 рік» http://tnpu.edu.ua/abiturient/pdf/2020/dodatok_10_do_pravyl_pryjomu.pdf. Інформація про вступні іспити розміщена на сайті <http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/pravila-vstupu-do-asp-ranturi.php>. Особи, які вступають на навчання, повинні скласти іспити з філософії, іноземної мови за програмою, яка відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, а також зі спеціальності (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності). Вступникам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі магістра (спеціаліста), за рішенням Приймальної комісії можуть бути призначені додаткові вступні випробування. Додаткові вступні випробування передують вступному іспиту зі спеціальності. Оцінювання додаткових вступних випробувань здійснюється як «зараховано» або «незараховано». Незрозуміло, який додатковий іспит все ж таки повинні скласти здобувачі з іншої галузі знань (спеціальності), та чим керується приймальна комісія, коли «може призначати додаткові вступні випробування». Програми вступних випробувань для вступників на навчання за освітньо-науковою програмою розміщені на сайті університету: з філософії http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/PhD/prohrama_vstupu_filosofija.pdf; з іноземної мови (англійська http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/PhD/Prohrama_vsupnoho_ispytu_en.pdf, німецька http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/PhD/Prohrama_vsupnoho_ispytu_deu.pdf, французька http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/PhD/Prohrama_vsupnoho_ispytu_fr.pdf); програма фахового вступного випробовування зі спеціальності http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/PhD/prohrama_vstupu_o13.pdf. Програми додаткового іспиту на сайті немає. Вступники подають список опублікованих праць і винаходів, а при їх відсутності – науковий реферат з обраної спеціальності з рецензією наукового керівника

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регулюється такими положеннями: «Положення про перезарахування результатів навчання у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка» http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_poriadok_perezarakhuvannia_rezultativ_navchannia.pdf; «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка» http://tnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/polozhennya-pro-akademichnu-obilnist_2020.pdf. Ці Положення оприлюднено на офіційному сайті університету. Університет визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання, що отримані учасниками освітнього процесу в інших закладах вищої освіти. Випадків застосування правил визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, не було. Проте, під час розмови зі здобувачами було встановлено, що вони обізнані з можливістю здобуття ОК в інших ЗВО України та за кордоном. На сайті університету представлено інформацію щодо можливостей участі у програмах академічної мобільності: Erasmus+, KA2 <http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/erasmus-multied-ka2.php>.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У відомостях про самоаналіз вказано, що випадків застосування правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не було, проте на сайті Університету висвітлене «Положення про визнання результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті» http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_vyznannia_rezultativ_zdobutykh_u_neformalnii_ta_informalnii_osvity.pdf, що підтверджує усвідомленість наявної проблематики ЗВО та здійснення заходів щодо її вирішення. Під час перевірки експертною групою було встановлено, що здобувачі обізнані з правом на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Загальні правила прийому на навчання за ОНП є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті. Розроблений нормативний документ, що регулює питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній чи інформальній освіті. В Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка реалізується політика щодо впровадження як внутрішньої, так і зовнішньої академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутня практика визнання результатів неформальної та інформальної освіти. Рекомендовано впроваджувати на освітньо-науковій програмі політику визнання результатів неформальної та інформальної освіти та практику академічної мобільності здобувачів освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем освіти. Недостатньо чітко прописані вимоги щодо вступників, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі магістра (спеціаліста), та відсутня програма додаткового вступного випробування.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітньо-наукова програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Експертною групою встановлено, що досягненню заявлених в ОНП цілей і програмних результатів навчання сприяє застосування новітніх форм і методів організації освітнього процесу, що регламентуються “Положенням про організацію освітнього процесу” (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protsesu.pdf), “Положенням про визнання результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті” (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_vyznannia_rezultativ_zdobutykh_u_neformalni_i_ta_informalnii_osvity.pdf). При цьому враховуються результати опитування запитів аспірантів (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfWiU-zJa4njTeMzpjI_sIXAgUvE49OI73hk7mLLfewodMS_Q/viewform), тематика їхніх досліджень відповідно до новачієних вітчизняних і європейських тенденцій у сфері початкової освіти. Згідно з зазначеними документами освітній процес за третім рівнем відбувається в таких формах: навчальні заняття, лекції фахівців зарубіжних ЗВО з актуальних проблем початкової освіти, дискусії з авторами підручників для початкової школи, консультації науковців - визнаних фахівців з актуальних проблем початкової освіти (Савченко О., Васьківська Г. та ін.), участь у проєктах Україномовної літньої школи, ділові ігри, тренінги (аудиторні), виконання індивідуальних завдань, самостійна робота, робота в науково-дослідній лабораторії шкільного підручника (позааудиторні), практична підготовка (педагогічний практикум) та контрольні заходи. Також досягнення ПРН забезпечується завдяки виконанню аспірантами спеціально розроблених індивідуальних завдань під час проходження науково-педагогічної практики. Під час карантину аспіранти долучилися до віртуального освітнього середовища, у якому зручно поєднано всі необхідні форми і методи навчання та викладання згідно з “Положенням про дистанційне навчання” (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_dystantsiine_navchannia.pdf). Організація цього середовища регулюється Центром дистанційного навчання ТНПУ (<http://elr.tnpu.edu.ua/>), що застосовує різноманітні електронні платформи - Moodle, Zoom, Google Classroom, Microsoft Teams для проведення відеолекцій, оприлюднення навчальних матеріалів. Заняття проводяться регулярно, з застосуванням різноманітних ІКТ, зокрема, специфічного програмного забезпечення. Під час зустрічі з НППІ та аспірантами підтверджено, що всі суб'єкти освітнього процесу вільні обирати методи і форми навчальної, методичної та наукової роботи відповідно до студентоцентрованого підходу і принципів академічної свободи. Це підтверджують надані ЕГ результати опитування аспірантів, що регулярно проводяться на сервері електронних курсів ТНПУ, зокрема, <http://elr.tnpu.edu.ua/course/index.php?categoryid=73>, згідно з якими всі аспіранти вважають, що зміст ОНП Початкова освіта і перелік ОК відповідають очікуванню РН і дають їм змогу створити індивідуальну освітню траєкторію.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ЕГ встановлено, що на сайті відділу аспірантури і докторантури (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/aspirantura.php>) є вся необхідна інформація щодо планування науково-дослідницької роботи аспірантів ОНП Початкова освіта, зокрема, новини (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/novini-.php>), портфоліо аспірантів 1-4-го років навчання (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/asp-ranti-doktoranti.php>), електронна звітність аспірантів (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/elektronna-zv-tn-st-asp-ranta.php>), програми вступних випробувань (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/PhD/programy-vstupnikh-vyprobuvan.php>), ОНП зі спеціальності 013 Початкова освіта третього рівня вищої освіти зі змінами з 2016 по 2020 рік (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/PhD/ONP_013_pochatkov_0svita.php), Положення, що регламентують діяльність аспірантури (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/polozhennya-asp-rantura-doktorantura.php>), Правила вступу до аспірантури і докторантури (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/pravila-vstupu-do-asp-ranturi.php>), розклади занять для аспірантів денної, вечірньої та заочної форми навчання (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/PhD/rozklad-zanyat.php>). Із силабусами навчальних дисциплін аспіранти ОНП Початкова освіта мають можливість ознайомитися на сторінці http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/PhD/fpp/013-pochatkov_0svita.php. Можемо зробити висновок, що виконання цього підкритерію загалом відповідає вимогам.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Згідно з вимогами третього рівня вищої освіти освітній і науковий складники гармонійно поєднуються під час навчання, що підтверджують, зокрема, отримані експертною групою індивідуальні наукові плани аспірантів ОНП Початкова освіта всіх років навчання. Під час зустрічей із НПП та аспірантами було підтверджено, що здобувачі вищої освіти долучаються до різноманітних наукових заходів, які проводяться в ТНПУ (зокрема, Всеукр. наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми та перспективи технологічної і професійної освіти», «Сучасні соціокультурні та психолого-педагогічні координати розвитку дитини» 19-20.04.2018 р., Міжнар. наук. конф. «Нова Українська школа: теорія і практика реалізації інтегрованого підходу» 17-18.05.2018 р.) і за його межами. Завдяки діяльності Наукового товариства студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих учених, а також Ради молодих учених здобувачі ОНП Початкова освіта постійно долучаються до участі в наукових програмах DAAD, British Council, #CampusFrance, проєктах (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/proektna-d-yaln-st.php>), науково-практичних конференціях різного рівня, програмах міжнародної академічної мобільності (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/stud-naukove-tov/actualni-propoz.php>). Опублікувати результати досліджень аспіранти ОНП Початкова освіта можуть у «Студентському науковому віснику», «Магістерському науковому віснику» (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/stud-naukove-tov/stud-nauk-pub.php>), а також у «Наукових записках» ТНПУ. Відповідно до ОНП Початкова освіта аспіранти працюють над виконанням дисертаційних праць, що корелюють із науковою тематикою ТНПУ: «Модернізація змісту шкільної освіти в Україні: стан та перспективи розвитку» (№ 0114U003075), «Психолого-педагогічні механізми створення гендерно-справедливого середовища для дітей та молоді у контексті реалізації Концепції Нової української школи» (№ 0119U100477). Координацію, організаційно-методичне, консультативне і науково-експертне забезпечення наукової роботи аспірантів здійснює ректорат, науковий відділ, відділ аспірантури, інтелектуальної власності, міжнародних зв'язків, наукова бібліотека, науково-дослідна частина, зокрема, щодо організації фундаментальних та прикладних досліджень, які фінансуються із державного бюджету. Таким чином, навчання і дослідження нерозривно пов'язані у процесі здобуття третього рівня вищої освіти за цією ОНП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час зустрічі з НПП експертною групою з'ясовано, як оновлюється зміст освіти за ОНП на третьому рівні вищої освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі початкової освіти. Експертній групі було надано сертифікати, що підтверджують регулярне проходження навчання та підвищення кваліфікації в закордонних ЗВО тих викладачів, які забезпечують викладання на цій ОНП: Буяк Б.Б. (19.05 - 21.05.2015 р., проєкт TEMPUS, Естонія; 20.10.2017 р. - 20.01.2018 р., Вища Лінгвістична Школа м. Ченстохова, Республіка Польща; 24.01.2019 р. Інститут Досліджень та Інновацій в Освіті м. Ченстохова, Республіка Польща; 19.08.2019 р. Шеньяньський Педагогічний Університет, Китайська Народна Республіка), Терещук Г.В. (27.01-31.01.2020 р., Зимова школа Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів IPEX), Чайка В.М. (13.08-21.08.2016 р., Братислава, Словацька Республіка), Янкович О.І. (3.03-30.06.2017 р., Вища Школа м. Щецин, Республіка Польща; 28.11.2019 р. - 28.02.2020 р., Поморська Вища Школа, м. Бидгощ, Республіка Польща). Після підвищення кваліфікації ці НПП регулярно вносили зміни до ОНП Початкова освіта, що відображено в протоколах засідання вченої ради ТНПУ (протоколи № 13 від 26.06.2018 р, № 13 від 25.06.2019 р. та № 8 від 28.01.2020 р.). Також ініціаторами оновлення змісту освіти на третьому рівні є програмна рада, гарант ОНП, Рада стейкхолдерів (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/rada-steykholder-v.php), роботодавці, здобувачі вищої освіти. Отже, можемо зробити висновок про загалом відповідність вимогам цього підкритерію.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Експертною групою встановлено, що у структурі ТНПУ функціонує відділ міжнародних зв'язків (<http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdzily/mignarodnij.php>), на сайті якого можна ознайомитися з нормативно-правовими документами, новинами, освітніми можливостями для студентів, партнерами ТНПУ, міжнародними проектами і програмами. Діяльність відділу міжнародних зв'язків включає такі напрями: налагодження взаємозв'язків через наукову, освітню, технічну і культурну співпрацю з іншими країнами; організація та проведення закордонної виробничої й педагогічної практики для студентів; залучення іноземних студентів до навчання у ТНПУ ім. В. Гнатюка; своєчасне інформування структурних підрозділів ТНПУ про міжнародні конференції, конкурсні гранти і програми виїзду на стажування за кордон; сприяння в організації та проведенні міжнародних конференцій в університеті; надання інформаційно-консультативних послуг студентам щодо їхнього перебування за кордоном. На сторінці http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdzily/semestrov-programi-akadem-chno-mob-lnost.php?clear_cache=Y розміщено інформацію про семестрові програми академічної мобільності в Островському університеті (Чехія) та Гуманітарно-природничому університеті Яна Длугоша (м. Ченстохова, Республіка Польща). Від 10 січня 2018 р. ТНПУ може запропонувати своїм студентам стажування у Франції. Для цього було підписано договір про співпрацю між ТНПУ та Федерацією обмінів Франція-Україна (FEFU), яка об'єднує більше 700 організацій, підприємств, ЗВО, що працюють у рамках культурних обмінів між країнами. Аспіранти мають можливість проходити стажування в Республіці Польща згідно з угодою про співпрацю між ТНПУ, польською фундацією «Щасливе дитинство» та товариством охорони прав і гідності учнів "Фортеця". На сторінці <http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdzily/stud.php> є корисні посилання для аспірантів на Міжнародні програми навчання, стажування, викладання, які пропонуються міжнародними фондами, організаціями та установами. Аспіранти Юлія Бондар, Юлія Попелишин та Олена Теслюк пройшли навчання за різними програмами Coursera, мають сертифікати про закордонне стажування, що відображено у щорічних звітах про результати індивідуальної наукової роботи, а також портфоліо аспірантів Попелишин Ю.П. (міжнародне стажування Global Volunteer за програмою Aiesec у початкових, середніх та старших школах Чехії протягом 6 тижнів у 2018 р.), Теслюк О.Я. (сертифікати неформальної освіти (ресурси <https://prometheus.org.ua/> та <https://www.ed-era.com/>) у відповідності до сфери наукових інтересів, а також участь у конкурсі соціально-інноваційних проєктів «Пітчінг-ТНПУ»).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Серед сильних сторін та позитивних практик у контексті Критерію 4 експертна група відзначає такі: методи і форми навчання за третім рівнем ОНП Початкова освіта в цілому відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, принципам академічної свободи, підтверджують досягнення цілей і програмних результатів навчання. На сайті відділу аспірантури і докторантури подана вся необхідна інформація щодо планування науково-дослідницької роботи аспіранта. На сайті ТНПУ є каталог обов'язкових і вибіркових навчальних дисциплін, що читаються на цій ОНП. Згідно з вимогами третього рівня вищої освіти, освітня і наукова складові гармонійно поєднуються під час навчання. Навчання, викладання та наукові дослідження аспірантів пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ТНПУ через програми подвійних дипломів, міжнародну співпрацю з закордонними ЗВО та організаціями, проведення міжнародних наукових заходів, активну академічну мобільність НПП, стажування аспірантів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ рекомендує переглянути зміст ОК професійної підготовки щодо дотичності їх до спеціальності "Початкова освіта" та з урахуванням Концепції Нової української школи, оскільки лише навчальна дисципліна "Сучасні парадигми початкової освіти" забезпечує фахову підготовку здобувачів ОНП "Початкова освіта".

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

На підставі перерахованих вище позитивних практик і сильних сторін, упровадження нових форм і методів навчання, активну практику інтернаціоналізації, детально і ретельно подану інформацію щодо змісту і форм навчання, контрольних заходів, якісно розроблене віртуальне освітнє середовище, ОНП Початкова освіта та освітня

діяльність за цією програмою в контексті 4 критерію є достатньою, тому експертна група оцінює його за рівнем відповідності В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

На сайті ТНПУ розміщена сторінка відділу аспірантури й докторантури (здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії) (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/aspirantura.php>), де розміщені положення, що регламентують діяльність аспірантури (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/polozhennya-asp-rantura-doktorantura.php>). За результатами зустрічей експертної групи зі здобувачами ОНП Початкова освіта та ознайомлення з документами, що регулюють проведення контрольних заходів і критерії оцінювання, із описами навчальних дисциплін і результатами опитувань аспірантів, було встановлено, що форми контрольних заходів і критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, продуманими, зрозумілими, дають змогу встановити досягнення програмних результатів навчання для кожного освітнього компонента та ОНП загалом, а також оприлюднені заздалегідь. Під час огляду матеріально-технічної бази експертній групі продемонстровано роботу аспірантів з мультимедійною технікою, віртуальним освітнім середовищем. Отже, можемо зробити висновок про відповідність цього підкритерію вимогам.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Оскільки чинного Стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для третього рівня вищої освіти немає, атестацію здобувачів вищої освіти проводять у формі атестаційного екзамену, що має забезпечити оцінювання досягнення визначених ОНП програмних результатів навчання. На сторінці “Електронна звітність аспіранта” (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/elektronna-zv-tn-st-asp-ranta.php>) розміщено електронну форму текстового матеріалу відповідно до термінів і форми атестування. На сторінці “Аспіранти і докторанти” подано портфоліо з узагальненням основних здобутків (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/asp-ranti-doktoranti.php>).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертною групою встановлено, що правила проведення контрольних заходів регульовані в “Положенні про підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів в аспірантурі і докторантурі університету” (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_pidhotovku_naukovo-pedahohichnykh_ta_naukovykh_kadriv_v_aspiranturi_i_doktoranturi_universytetu.pdf.pdf). Однак правила

проведення контрольних заходів, порядок оскарження їх результатів і повторного проходження конкретизовано в “Положенні про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти”, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема, включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Під час карантинних обмежень сесія проводилася дистанційно відповідно до “Положення про дистанційне навчання в ТНПУ імені Володимира Гнатюка” (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_dystantsiine_navchannia.pdf), “Тимчасового порядку атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання” (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Tymchasovi_poriadok_atestatsii_zdobuvachiv_vyshchoi_osvity_iz_zastosuvanniam_dystantsiinykh_tekhnolohii_navchannia.pdf), а основну інформацію розміщено на сайті Центру дистанційного навчання (<http://elr.tnpu.edu.ua/>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Експертною групою встановлено, що популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність ТНПУ здійснюють Комісія з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами та Група сприяння академічній доброчесності. Комісія з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами також виконує наглядову і контролюючу функції. Відповідно до законодавчих вимог у

ТНПУ діє «Гаряча лінія» (pravo@tnpu.edu.ua), на яку здобувачі вищої освіти та НПП можуть звернутися за інформаційною підтримкою щодо дотримання принципів академічної доброчесності та можливих її порушень. Базовими нормативними документами, що врегульовують політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, є “Кодекс академічної доброчесності” (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/kodeks_academich_dobroches.pdf), “Положення про академічну доброчесність та етику академічних відносин у ТНПУ імені Володимира Гнатюка” (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_academich_dobroches.jpg.pdf). Під час зустрічей із фокус групами з’ясовано, що суб’єкти освітнього процесу обізнані щодо процедур дотримання академічної доброчесності, які є чіткими і зрозумілими. Експертна група під час візиту пересвідчилася, що в ТНПУ запроваджена наскрізна система перевірки на плагіат результатів наукової, навчально-методичної та освітньої роботи. Популяризація академічної доброчесності в ЗВО не лише задекларована, але й, згідно з опитуванням здобувачів, реалізована на практиці Комісією з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_komisiyu_dobrochesn.jpg.pdf), Групою сприяння академічній доброчесності (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_grupu_dobrochesn.pdf). Аспіранти ОНП Початкова освіта, НПП і стейкхолдери підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності, обізнані з вимогами недопущення випадків списування на будь-якому етапі освітнього процесу. Також у ТНПУ підготовлено рекомендації для закладів вищої освіти щодо розроблення та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/recomendacii_zvo_dobrochesn.pdf), у віртуальному середовищі розміщено онлайнкурси “Академічна доброчесність” (<https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:AmericanCouncils+AcIn101+AcIn2019/about>), “Academic Integrity: Values, Skills, Action” (<https://www.futurelearn.com/courses/academic-integrity>), “Academic Writing Made Easy” (<https://www.edx.org/course/academic-writing-made-easy-2>), “Get started with the citation plugin” (<https://www.mendeley.com/guides/desktop/06-writing-citing>) для молодих учених і вчителів. Гарантом ОНП Початкова освіта Янкович О.І. було надано інформацію щодо дій, які слідували випадкам плагіату чи списування.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильною стороною є врегульований механізм запобігання конфліктних ситуацій, що пов’язані з оцінюванням навчальних досягнень аспірантів ОНП Початкова освіта. На сторінці “Аспіранти і докторанти” відділу аспірантури і докторантури розміщено портфоліо здобувачів третього рівня вищої освіти, наявні роз’яснення і зразки всіх необхідних для звітування документів. Усі здобувачі ОНП обізнані щодо процедур дотримання академічної доброчесності, неухильно їх реалізують.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабких сторін за даним критерієм не виявлено, однак потребує посиленої уваги практика цілісного охоплення критеріїв, форм і напрямів контролю навчальних досягнень аспірантів ОНП Початкова освіта, їх системне висвітлення на сайті ТНПУ і факультету.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОНП Початкова освіта за критерієм 5 та освітня діяльність за цією програмою є достатньою, тому експертна група оцінює його за рівнем відповідності В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертною групою встановлено, що академічна і професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОНП Початкова освіта на третьому рівні вищої освіти, загалом відповідає тим навчальним дисциплінам, які вони забезпечують. У зв'язку з технічною помилкою таблицю 2 продубльовано, що дало можливість у цілому підтвердити відповідність академічної та професійної кваліфікації НПП. Однак доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Клименко А.О. не має жодної публікації, де була б відображена специфіка вивчення дисципліни “Академічно і професійно орієнтоване спілкування англійською мовою” здобувачами ОНП Початкова освіта. Професор кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва Кондрацька Л.А., яка викладає “Педагогічну антропологію”, також не має публікацій, де було б розкрито особливості вивчення цієї дисципліни здобувачами ОНП Початкова освіта. Професор кафедри педагогіки та менеджменту освіти Мешко Г.М. забезпечує вивчення навчальної дисципліни “Здоров'язбережувальні технології в освіті”, але публікації викладача спрямовані на широкий загальний без урахування специфіки початкової школи і вчителів. Публікації професора кафедри педагогіки та менеджменту освіти Кравця В.П., який викладає “Історію педагогіки”, охоплюють історичні аспекти статевого і гендерного виховання, однак це лише один із напрямів історичних розвідок, що також не орієнтований на вивчення аспірантами ОНП Початкова освіта. Аналогічна ситуація з публікаціями склалася в доцента кафедри інформатики та методики її навчання Романишиної О.Я. (викладач дисципліни “Сучасні інформаційні технології в науково-дослідній роботі”). Гарантом ОНП Янкович О.І. надано копії сертифікатів про підвищення кваліфікації НПП, задіяних до реалізації ОНП, у закладах вищої освіти в Україні (Кондрацька Л.А.) та за її межами (Буяк Б.Б., Клименко А.О., Терещук Г.В., Чайка В.М., Янкович О.І.). Отже, можемо зробити висновок про повну відповідність професійної та академічної кваліфікації викладачів Буяк Б.Б., Кодлюк Я.П., Онишків З.М., Чайка В.М., Янкович О.І., а також часткову відповідність викладачів Клименко А.О., Кондрацька Л.А., Кравець В.П., Мешко Г.М., Романишина О.Я., задіяних до реалізації ОНП Початкова освіта, що забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей і програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Експертна група підтверджує, що процедури конкурсного добору НПП регламентовані “Порядком проведення конкурсу при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)”

(http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/Poriadok_provedennia_konkursu_pry_zamishchenni_vakantnykh_posad_naukovo_pedagogichnykh_pratsivnykiv_ta_ukladannia_z_nymy_trudovykh_dohovoriv.pdf), а також наказом № 95 від 28.04.2020 р. “Про зміни умов конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників університету” (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2020/konkurs_perenesenia.jpg). Додаткову інформацію можна отримати в чинних “Порядку обрання на посаду та звільнення з посади декана факультету” (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Poriadok_obrannia_na_posadu_ta_zvinnennia_z_posady_dekana_fakultetu.pdf) та “Порядку обрання на посаду та звільнення з посади директора бібліотеки, наукового працівника бібліотеки, завідувача аспірантури, докторантури” (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2016/Porjadok_obrannja_ta_zvinnennja_dyrektora_b%D1%96blioteki.pdf). Ці документи є досить прозорими, дають змогу забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОНП. Під час зустрічей учасниками було підтверджено прозорість процедури добору викладачів, засвідчено розміщення відповідних оголошень у публічному доступі (на сайті ТНПУ і у друкованих ЗМІ, що було підтверджено представником відділу кадрів).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Експертній групі надано копії угод з роботодавцями і стейкхолдерами, зокрема: угода про спільну роботу ТНПУ імені Володимира Гнатюка та Бродівського педагогічного коледжу імені Маркіяна Шашкевича; угода про спільну роботу ТНПУ імені Володимира Гнатюка та Чортківського гуманітарно-педагогічного коледжу імені Олександра Барвінського. Залучення роботодавців було підтверджене і в ході зустрічі з відповідними групами стейкхолдерів - здобувачами ОНП Початкова освіта (Бондар Юлія, Ліоненко Марія, Попелишин Юліана, Ратушняк Наталія, Теслюк Ольга), НПП і роботодавцями (директор Бродівського педагогічного коледжу імені Маркіяна Шашкевича Квас О.В., директор Чортківського гуманітарно-педагогічного коледжу імені Олександра Барвінського Пахолок Р.І.). У відкритій зустрічі взяли участь директор Навчально-реабілітаційного центру для осіб з особливими освітніми потребами Король Ірина, начальник управління служби якості в Тернопільській області Моравська Наталія, директор Вищої Господарської Школи Кашуба Світлана, м. Бидгощ, Республіка Польща, які наголосили на доцільності підготовки аспірантів зі спеціальності “Початкова освіта”. У ТНПУ діє Рада стейкхолдерів, зі складом якої можна ознайомитися на сайті http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/rada-steykholder-v.php. Зауваження та пропозиції стейкхолдерів ОНП Початкова освіта третього рівня вищої освіти розміщені на сайті http://tnpu.edu.ua/about/pidrozidily/monitoring/Zauvazhennja_steykholderiv_shodo_ONP_013_pochatkova_osvita.pdf, де відзначено високий рівень підготовки здобувачів ступеня доктор філософії третього освітньо-наукового рівня вищої освіти спеціальності «Початкова освіта», визнано ОНП Початкова освіта актуальною, такою, що відповідає сучасним вимогам ринку праці. Таким чином, можемо зробити висновок, що виконання підкритерію повністю відповідає встановленим вимогам.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Експертна група отримала необхідні підтвердження цієї інформації на сайті <http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdzily/partners.php>. Варто зауважити, що до аудиторних занять були долучені професіонали-практики та експерти галузі, зокрема, лекції для здобувачів ОНП Початкова освіта з навчальної дисципліни «Філософія: історико-філософські та сучасні смислові параметри знання», «Організація наукової діяльності» періодично читають Томас Кук, віце-президент, проректор із співпраці з закордоном Вищої Лінгвістичної Школи (м. Ченстохова, Республіка Польща); А. Возняк, професор Природничо-гуманітарного університету імені Яна Длугоша (м. Ченстохова, Польща). Директор Бродівського педагогічного коледжу імені М. Шашкевича Квас О.В. під час вивчення дисципліни «Сучасні технології початкової освіти» прочитав лекцію на тему «Особливості вивчення технологій початкової освіти у закладі вищої освіти». Здобувачі ОНП позитивно сприймають ініціативи залучення закордонних професіоналів-практиків до освітнього процесу, а також українських фахівців.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Адміністрація ТНПУ всіляко (морально, матеріально) сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями. Для цього на сайті “Підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка” (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/stazhuvannya.php>) надано вичерпну інформацію про можливості професійного розвитку викладачів: запропоновано зразки оформлення документів; подано інформацію про проєкти, гранти, стипендіальні програми. Крім того, НПП мають можливість для кар'єрного росту завдяки роботі Відділу міжнародних зв'язків (<http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdzily/mignarodnij.php>). У ТНПУ розроблена «Програма професійного розвитку викладачів ТНПУ на 2019-2020 навчальний рік». Завдяки її реалізації 23.01.2020 р. проведено навчально-методичний семінар «Робоча програма навчальної дисципліни: зміст та структура». У 2019 р. організовано тренінги «Планування курсу і розробка навчальних подій як інструменти запобігання порушень академічної доброчесності та підвищення академічної культури» за сприяння Проєкту академічної доброчесності в Україні – SAIUP; «Підготовка експертів із забезпечення якості вищої освіти за підтримки МОН України та Центру досліджень вищої освіти (Чеська Республіка); «PRO доброчесність: інструменти впровадження в діяльність закладу вищої освіти» (організатори – Президент Міжнародного фонду досліджень освітньої політики Фініков Т.В., член Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти Артюхов А. Є.).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Експертною групою підтверджено, що розвитку викладацької майстерності викладачів ОНП Початкова освіта сприяє доступ до всієї необхідної інформації, матеріально-технічних ресурсів, комп'ютерного обладнання та сучасної фахової літератури. Адміністрація ТНПУ стимулює розвиток викладацької майстерності через преміювання, зниження академічного навантаження НПП, що здійснюється відповідно до “Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників” (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_pro_reitynhove_otsiniuvannia_profesiinoi_dialnost_i_naukovo_pedagogichnykh_pratsivnykiv.pdf). Згідно з цим документом, рейтинг викладача враховується під час укладання трудового договору, підписанні контракту, призначенні на іншу посаду, моральному та матеріальному стимулюванні. На потребу викладачів у розвитку професійної майстерності в ТНПУ працює Центр підтримки технологій та інновацій (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/tsentr-p-dtrimki-tekhnolog-y-ta-nnovats-y-tnpu-m-v-gnatyuka.php>). Для стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП на ОНП періодично відбувається опитування (анкетування) здобувачів третього рівня вищої освіти щодо професійності, з результатами якого можна ознайомитися на сайті.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Слід відзначити як сильну сторону розроблену в ТНПУ систему курсів для розвитку професійної майстерності НПП, ефективну роботу Центру підтримки технологій та інновацій. Як перевага сприймається дієва система матеріального заохочення й преміювання НПП, що дозволяє всіляко підтримувати високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОНП Початкова освіта. Заслугує схвалення високий рівень академічної та професійної мобільності НПП, їхня активна участь в різноманітних міжнародних проєктах, семінарах і програмах, у міжнародних науково-практичних конференціях, публікації в наукометричних і фахових виданнях. У ТНПУ напрацьований досвід залучення стейкхолдерів до організації та реалізації освітнього процесу, професіоналів практиків, а також представників роботодавців до аудиторних занять, практичної підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти. Адміністрація ТНПУ всебічно сприяє професійному розвитку НПП через програми підвищення кваліфікації, стажування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Потребує подальшого розширення практика підписання угод із роботодавцями, залучення їх і стейкхолдерів до практичної підготовки аспірантів. Слід зауважити на часткову відповідність викладачів Клименко А.О., Кондрацька Л.А., Кравець В.П., Мешко Г.М., Романишина О.Я., задіяних до реалізації ОНП «Початкова освіта». Публікації цих викладачів не повною мірою забезпечують досягнення визначених ОНП «Початкова освіта» цілей і програмних результатів навчання у межах дисциплін, які вони викладають. Адміністрації університету і гаранту ОНП слід більш ретельно поставитися до підготовки викладачами, які забезпечують викладання дисциплін за цією програмою, навчально-методичних посібників, підручників, публікацій у фахових виданнях, що мають бути максимально наближені до специфіки галузі початкової освіти.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Беручи до уваги перераховані вище позитивні практики і сильні сторони ОНП Початкова освіта за критерієм «Людські ресурси», експертна група оцінює його за рівнем відповідності В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові ресурси ТНПУ дають змогу на належному рівні реалізовувати цілі ОНП та забезпечувати досягнення ПРН. Відеоогляд матеріально-технічної бази засвідчив, що значна частина навчальних корпусів компактно розміщені і утворюють єдиний комплекс. Аудиторний фонд університету забезпечений необхідними основними засобами, а саме: меблями (за дизайном та розробкою працівників і студентів ТНПУ), комп'ютерною технікою, оргтехнікою, обладнанням для навчання тощо. Лекційні аудиторії обладнані мультимедійною технікою, функціонують конференц-зали для проведення конференцій та засідань, центр комп'ютерного тестування, конференц-зал синхронного перекладу, центр дистанційного навчання, наукова бібліотека ТНПУ, зал Інтернет-ресурсів (за запитами аспірантів та викладачів). Доступ до програми Unichек здійснюється з урахуванням знижки на послуги через обмін науковими ресурсами університету. Забезпеченню освітнього процесу, культурної, здоров'язберігаючої та наукової діяльності сприяють: читальна зала електронних ресурсів, культурно-мистецький центр «Світлиця», актовна зала з ТЗН (де здійснюються благодійні кіноперегляди), мистецькі аудиторії, спортивна зала, гімнастична зала, борцівська зала, мала спортивна зала, зала для занять спецгруп, зала для занять фітнесом, музичною ритмікою і танцями, хореографічна зала, центральний стадіон, тенісні корти, заклади харчування, кавові точки в корпусах ТНПУ, біблійний сад, мистецька алея, дитяча кімната, медіа-студія, музейний комплекс (10 музеїв), лаунж-зони на факультетах, клуб успішних людей, україно-китайський центр підготовки аспірантів спільно з Міжнародною організацією «Один пояс-один шлях», освітній хаб ТНПУ, центр лідерства (на факультеті педагогіки та психології) за проектом Tempus, центр освітніх та психологічних інтерактивних технологій (аудиторія №225), центр НУШ, етнолабораторія ТНПУ.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Оформлення сайту університету в корпоративному стилі, youtube-канал, сторінки в соціальних мережах, розробка мобільних додатків для смартфонів, де наявний розклад та теоретичні матеріали, забезпечує інформаційну підтримку під час освітнього процесу. У закладі створено освітньо-інформаційне середовище Moodle, удосконалюється електронний журнал академічної групи, існує практика підписання віртуальних договорів. Створений також освітній HUB, де учасники можуть вибрати та пройти курси за інтересами. Є можливість безоплатного публікування наукових здобутків аспірантів у науковому фаховому виданні університету. Функціонує науково-дослідна лабораторія шкільного підручникотворення (під керівництвом проф. Кодлюк Я.П.), архіви якої використовуються аспірантами в ході науково-дослідницької діяльності. Під час реалізації освітніх компонентів викладачі використовують інтерактивну дошку та інші технічні засоби. В межах університету функціонує внутрішня мережа Intranet. Директором бібліотеки (Чайка І.А.) зазначено, що заклад забезпечує безоплатний доступ

здобувачів і викладачів до бібліотечних фондів, наукометричних баз, а також електронного репозитарію, що є зручним для написання дисертаційних праць.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

На зустрічі з деканом проф. Чайкою В.М. та науково-педагогічними працівниками відзначено, що аспіранти задоволені освітнім середовищем та є активними учасниками його вдосконалення. В усіх аудиторіях і лабораторіях, де проводяться заняття, дотримуються належні санітарні умови щодо площі приміщень, температурного режиму, освітлення; щоденно проводиться вологе прибирання і провітрювання. Адміністрація та НПП опікуються проблемою вдосконалення ТЗН, всіляко підтримують сприятливе психологічне середовище. Зокрема, інтерактивно-розвивальна кімната «Смайлик-ТНПУ», яка стала переможцем у конкурсі проектів від Британської Ради, містить розробки викладачів ОНП «Початкова освіта» (доц. Писарчук О.Т.) та аспірантів (Теслюк О.Я., Ратушняк Н.О.) щодо інклюзивної складової. <http://fpp.tnpu.edu.ua/news/interaktivno-rozvivalna-kimnata-smajlik-tnpu-rozpochala-svoyu-robotu> Наразі виконується ремонт приміщення центру НУШ у межах гранту, працює арт-клас. Здобувачі беруть участь у наукових пікніках, тренінгах, акціях, Україномовній літній школі. Зважаючи на епідеміологічну ситуацію, за підтримки Фонду працівників університету встановлено дезінфікуючі рамки.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Візитівкою ТНПУ можна вважати Клуб успішних людей, Центр педагогічного консалтингу <http://fpp.tnpu.edu.ua/pidrozdzili/centr-pedagogichnogo-konsaltingu>, які дозволяють аспірантам долучитися до проектування та реалізації творчих ідей, зокрема, монтажу відео-візиток, організаційній діяльності в інклюзивному центрі, участі в програмній раді, в органах студентського самоврядування, раді молодих вчених, науковому товаристві. Консультативна підтримка здійснюється науковими керівниками під час консультацій особисто та в онлайн режимі. Слушні рекомендації надходять від НПП під час звітування на кафедрах, від наукового відділу, відділу аспірантури і докторантури. Гарантом ОНП, деканом факультету та іншими науковими керівниками, а також викладачами надаються пропозиції щодо участі аспірантів у конференціях, стажуваннях, спільних проєктах. Відділ аспірантури і докторантури забезпечує також організаційну та інформаційну підтримку, а представники наукової бібліотеки надають консультативну допомогу в процесі опанування бібліотечних фондів. Проректор з наукової роботи систематично комунікує зі здобувачами, деканатом та викладачами щодо популяризації здобутків наукової діяльності на міжнародному рівні. Необхідну підтримку аспіранти отримують від соціально-психологічної служби ТНПУ. ЕГ засвідчено високий рівень комунікації між здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками кафедр, науковими керівниками, деканату, відділів університету через надання групових та індивідуальних консультацій, активне користування створеними чатами в соцмережах та онлайн зв'язку.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Онлайн-зустрічі з керівництвом ЗВО, деканом факультету, відеоогляд матеріальної бази ЗВО дали підстави для висновків, що ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Зі слів ректора, на факультеті функціонує інклюзивно-ресурсний центр, сертифіковані пандуси з дзвіночком до кожного навчального корпусу, таблички шрифтом Брайля та обмежувальна стрічка.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедура вирішення конфліктних ситуацій та запобігання їх виникненню врегульовується Положенням щодо врегулювання конфліктних ситуацій. http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Polozhennia_shchodo_vrehuliuvannia_konfliktnykh_sytsatsii.pdf Під час роботи ЕГ з'ясувала, що конфліктних ситуацій, причинами яких могли б бути сексуальні домагання, дискримінація, корупція, серед учасників освітнього процесу ОНП не виявлено. Бесіда із представниками студентського самоврядування, наукового товариства, радою молодих вчених, аспірантів засвідчила, що вони постійно забезпечують захист прав і інтересів здобувачів освіти відповідно до чинного законодавства.

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Експертна група пересвідчилася у створенні комфортного, безпечного, зручного, сприятливого освітнього середовища, зорієнтованого на забезпечення запитів і потреб здобувачів вищої освіти з унеможливленням виникнення конфліктних ситуацій. У ТНПУ реалізовується суб'єкт-суб'єктний підхід до учасників освітнього процесу, в якому науково-педагогічні працівники є реальними фасилітаторами, модераторами в навчально-пізнавальній діяльності та наукових пошуках аспірантів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Потребує змістового наповнення офіційний сайт факультету педагогіки і психології та випускової кафедри щодо розширення інформаційної підтримки здобувачів ОНП "Початкова освіта".

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Простежується відповідність Критерію 7, наявні недоліки не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Під час аналізу нормативно-правової бази університету встановлено, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду ОНП «Початкова освіта» регулюються Положеннями: про стейкхолдерів освітніх програм; про проектні групи та групи забезпечення спеціальності з розроблення і супроводження освітніх програм; про робочу програму навчальної дисципліни. http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/dokumenti-shchosutosuyutsya-organ-zats-osv-tnogo-protsesu-v-tnpu.php. Засвідчено факт здійснення перегляду ОНП програмною радою щодо врахування запитів роботодавців та здобувачів освіти, збільшення обсягу науково-педагогічної практики, заміни дисципліни за вибором «Порівняльна професійна підготовка» на «Методологія порівняльно-педагогічних досліджень» (протокол № 1 від 12 березня 2019). Враховано пропозицію щодо розширення спектру вибіркового дисциплін, забезпечення регіонального компоненту та формування навичок soft skills, дослідження актуальних проблем у початковій освіті (протокол № 2 від 03 квітня 2019). Питання моніторингу якості ОНП розглядалося на засіданні програмної ради (протокол № 4 від 12 травня 2020). На сайті розміщена Анкета для стейкхолдерів освітніх програм https://docs.google.com/forms/d/15UpjV7FsaCQFFrQTeLS81uESX66bp82EpyfdtjBWJrA/viewform?edit_requested=true та висвітлені зауваження і пропозиції зацікавлених стейкхолдерів http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdzily/monitoring/Zauvazhennja_stejkholderiv_shodo_ONP_013_pochatkova_osvita.pdf. В анкеті відображена пропозиція щодо скорочення обсягу кредитів нормативних навчальних дисциплін з шести або п'яти до трьох, яка була відхилена у зв'язку з врегулюванням співвідношення обсягу обов'язкових та вибіркового компонентів ОНП. На думку ЕГ, у навчальному плані та ОНП потребує перегляду блок "Загальної підготовки" в частині обсягу кредитів, оскільки він перевищує блок навчальних дисциплін "Професійної підготовки" здобувачів ОНП "Початкова освіта".

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Зустрічі та бесіди ЕГ зі здобувачами ОНП підтверджують їхнє безпосереднє залучення як партнерів до перегляду програми через внутрішній аудит якості шляхом участі в засіданнях рад і товариств, в опитуваннях. Здобувачі входять до складу Наукового товариства студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих вчених (Попелишин Юлія та Теслюк Ольга) <http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/stud-naukove-tov/sklad-snt.php>, Ради молодих вчених (Ратушняк Наталія) <http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/rada-molodikh-vchenikh/sklad-radi-molodikh-vchenikh.php>, Програмної Ради (Ратушняк Наталія та Теслюк Ольга). Зі слів гаранта, заступник декана Оксана Писарчук, яка також входить до складу Наукового товариства студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, активно комунікує зі здобувачами освіти щодо вдосконалення ОНП. Зокрема, на засіданнях

програмної ради аспіранткою Наталією Ратушняк було внесено пропозицію розширити кількість вибірових дисциплін в кожному блоці з трьох до чотирьох, враховуючи реформаційні процеси в початковій освіті та додати до запропонованого переліку дисципліну «Організація успішної діяльності». Аспірантка Ольга Теслюк наголосила на врахуванні індивідуальної траєкторії кожного здобувача та позитивної практики студентоцентрованого навчання за ОНП. Під час онлайн-зустрічі зі здобувачами ЕГ відзначено позитивні відгуки про дисципліну «Академічне і професійно-орієнтоване спілкування», оскільки навички, здобуті під час її опанування, дають змогу висвітлювати результати наукових досліджень на міжнародних конференціях, брати участь в академічній мобільності та готувати публікації іноземною мовою. Також зазначено практику обговорення пропозицій аспірантів щодо змісту освітніх компонентів, обсягу годин аудиторної та самостійної роботи.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Зі слів гаранта, роботодавці активно залучені до процесу формування та періодичного перегляду ОНП, зокрема, наголошуючи на практичній підготовці шляхом збільшення обсягу науково-педагогічної практики з 6 до 9 кредитів. Під час інтерв'ювання роботодавців установлено, що директор Чортківського гуманітарно-педагогічний коледжу імені О. Барвінського Пахолок Роман Іванович висловлював пропозицію щодо запровадження регіонального компоненту та введення дисципліни «Сільська початкова школа: засади функціонування». Також він рекомендував збалансувати обсяг вибірових і нормативних дисциплін, що було враховано адміністрацією ТНПУ при складанні навчального плану. Директор Бродівського педагогічного коледжу імені М. Шашкевича Квас Олександр Володимирович запропонував розширити базу науково-педагогічної практики, врахувати результати, що здобуті аспірантами у неформальній освіті. Він особисто долучався до проведення аудиторних занять під час вивчення дисципліни «Сучасні технології початкової освіти» та організації спільних конференцій. Роботодавці позитивно оцінили практику ступеневості та наступності підготовки фахівців із початкової освіти на всіх рівнях, рекомендували враховувати виклики часу та інноватику в початковій освіті. Відзначили можливість здобуття наукового ступеня НПП коледжів для посилення конкурентоспроможності на ринку праці. Роботодавці наголосили, що активно співпрацюють в межах наукової діяльності – організовують спільні конференції, надають базу для проведення експериментальних досліджень. У зв'язку з гарним забезпеченням ТЗН Бродівського педагогічного коледжу імені М. Шашкевича налагоджена співпраця з НПП університету з метою вдосконалення навичок володіння технічними засобами в освітньому процесі. Пахолок Р.І. включений також до Ради стейкхолдерів університету. http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/rada-steykholder-v.php

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випускників за ОНП ще не було, однак, усі аспіранти, окрім Попелишин Ю.П., працевлаштовані та мають перспективи кар'єрного росту. Зокрема, Ратушняк Наталія Олегівна працює асистентом кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти ТНПУ. Теслюк Ольга Ярославівна є експертом Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з перспективою працевлаштуватися в університеті або іншій вищій школі. Ліоненко Марія Юріївна працює заступником директора НВК «Буська ЗОШ І ступеня – гімназії-інтернат ім. Є.Петрушевича при ЛНУ ім. І.Франка». Бондар Юлія Володимирівна виконує обов'язки асистента кафедри дошкільної та початкової освіти Вінницького державного педагогічного університету імені М.Коцюбинського. Попелишин Юлія Петрівна розглядає можливості працевлаштування в закладах освіти. Подальша траєкторія кар'єрного шляху відслідковується Асоціацією випускників із 2019 року, Центром забезпечення якості вищої освіти <http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/pracevlashtuvannia.php> та Бюро кар'єри http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/Vchena_rada%2018-19/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%91%D1%8E%D1%80%D0%BE%20%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%94%D1%80%D0%B8.pdf. Інформація про наявні вакансії доступна на сайті університету <http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/vakansiji.php>. Центр також надає допомогу в оформленні документів при прийнятті на роботу <http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/dla%20vypusknykiv.php>.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Центром забезпечення якості освіти розроблені анкети для систематичного моніторингу якості освітніх послуг <http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/anketuvannya.php>. Зі слів здобувачів освіти, проводилося опитування щодо розподілу обсягу годин самостійної роботи, якості викладання, змісту навчальних дисциплін та пропозицій до змін в ОНП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП проводиться вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В університеті створена Комісія з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами, куди входить декан факультету педагогіки і психології, професор Чайка В.М. http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/Nakaz%20komisija%20dobrochesn.pdf, В основних нормативних документах (Статутом, Колективним договором на 2019-2020 рік, Стратегією розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності ТНПУ на 2015-2025 роки, Стратегією інтернаціоналізації) і Положеннях, якими послуговуються НПП університету, проголошується особистісний розвиток усіх суб'єктів освітнього процесу, розвиток цінностей української і світової культури, створення умов для здобуття аспірантами якісної освіти та підготовка до здійснення ефективної професійної діяльності http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/bazov-normativn-dokumenti-tnpu.php. Забезпечення культури якості здійснюється за п'ятирівневою системою шляхом реалізації таких функцій: аналітико-прогностичної, планування, регулятивно-консультативної, контрольно-діагностичної http://tnpu.edu.ua/about/pidrozidily/monitoring/Instytutsiina_model_systemy_vnutrishnoho_zabezpechennia_jakosti_TNPU.pdf. Наукові керівники здобувачів цієї ОНП є членами Програмної Ради. В університеті також функціонує Центр підтримки технологій та інновацій, одним із завдань якого є облікування та звітність у сфері правової охорони об'єктів інтелектуальної власності університету <http://tnpu.edu.ua/naukova-robotat/sentr-p-dtrimki-tehnolog-y-ta-innovats-y-tnpu-m-v-gnatyuka.php>. На факультеті педагогіки і психології здійснюються заходи щодо розвитку культури якості, зокрема, вебінар з академічної доброчесності (30 березня 2020 року) <http://fpp.tnpu.edu.ua/news/vivchaj-ta-rozriznyaj-zaproshuemo-na-vebinar-z-akademichnoi-dobrochesnosti-30-bereznia> та семінар «PROдоброчесність» (20 вересня 2019 року) <http://fpp.tnpu.edu.ua/news/u-tnpu-im.v-gnatyuka-vidbuvsya-seminar-prodobrochesnist-instrumenti-vprovadzhennya-v-diyalnist-zakladu-vishhoi-osviti>.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Експертна група дійшла висновку, що розробка, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОНП здійснюється згідно з розробленими закладом вищої освіти нормативними документами. Враховуються результати анкетування та запити стейкхолдерів (роботодавців, здобувачів освіти), здійснюється моніторинг працевлаштування та кар'єрного росту здобувачів ОНП. Підтримується постійна ефективна комунікація з роботодавцями щодо вдосконалення ОНП. Успішно налагоджено взаємозв'язок між аспірантами, Радою молодих вчених, науковим товариством, науковими керівниками, викладачами, деканатом, структурними підрозділами та адміністрацією ТНПУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

З метою покращення якості ОНП рекомендовано систематизувати взаємодію із її роботодавцями й активно висвітлювати результати цієї роботи на сайті факультету педагогіки і психології.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У цілому ОНП відповідає Критерію 8. Суттєвих недоліків не виявлено.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ під час онлайн інтерв'ю зі стейкхолдерами було встановлено, що в ТНПУ визначено чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Положення, що регулюють освітній процес, оцінювання знань та інші нормативні документи, розміщено в публічному доступі на офіційній сторінці ЗВО http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/dokumenty-shcho-stosuyutsya-organ-zats-osv-tnogo-protsesu-v-tnpu.php. На основі зустрічей із представниками різних фокус груп члени експертної групи констатують, що основні позиції вищезазначених нормативних документів реалізуються послідовно та систематично, є доступними для учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Освітньо-наукову програму розміщено на сайті http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/PhD/o13_pochatkova_osvita_2019.pdf, оприлюднено також силабуси для здобувачів освіти <http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/PhD/fpp/o13-pochatkova-osvita.php>. Проект програми та анкету для стейкхолдерів представлено на сайті університету для отримання пропозицій і рекомендацій від роботодавців, здобувачів освіти, наукових керівників, та науково-педагогічного персоналу https://docs.google.com/forms/d/15UpjV7FsaCQFFrQTeLS81uESX66bp82EpyfdtjBWJrA/viewform?edit_requested=true. Усі запити та пропозиції розглядаються та ухвалюються програмною радою.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ перевірила інформацію про ОНП, що розміщена на офіційному сайті ТНПУ http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/PhD/o13_pochatkova_osvita_2019.pdf та на сайті факультету педагогіки і психології <http://fpp.tnpu.edu.ua/studentu/osvitni-programi> і є доступною для всіх стейкхолдерів. Освітня програма розроблена відповідно до затвердженої в університеті форми, яка містить: цілі програми, очікувані результати навчання та освітні компоненти, які викладені в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) і представників суспільства <http://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/PhD/fpp/o13-pochatkova-osvita.php>. Навчальні плани цієї ОНП на сайті не розміщені.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Діяльність ТНПУ щодо реалізації ОНП є прозорою, що підтверджує виконання стратегій розвитку діяльності та інтернаціоналізації, регламентується наявними нормативно-правовими документами. Розроблений ефективний механізм оприлюднення інформації щодо напрямів діяльності на офіційному сайті ТНПУ, що впроваджується через нормативні та регулювальні документи закладу, чинну ОНП, силабуси всіх освітніх компонентів, моніторинг якості освіти. Для одержання пропозицій та рекомендацій надано можливість стейкхолдерам долучитися до обговорення в режимі вільного доступу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендовано подальше посилення інформаційної прозорості освітньої діяльності в контексті корисності ОНП "Початкова освіта" для здобувачів освіти, інших стейкхолдерів і громадськості. Запропоновано розмістити на сайті навчальні плани цієї ОНП для надання аспірантам достовірної інформації щодо ОК, які будуть ними вивчатися, та забезпечення можливості формування ними індивідуальної освітньої траєкторії.

Рівень відповідності Критерію 9.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

У цілому ОНП відповідає Критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Експертна група підтверджує, що зміст ОНП Початкова освіта на третьому рівні загалом відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їхню повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у ЗВО. Ознайомлення з поданими документами дозволило пересвідчитися в частковій дотичності дисциплін, що включені до індивідуальних навчальних планів аспірантів, тематиці наукових досліджень. Установлено, що здобувачі ОНП опановують дисципліни, які забезпечують формування необхідних викладацьких і методологічних компетентностей. Експертній групі надано індивідуальні навчальні плани аспірантів 1-4 років навчання Бондар Ю.В., Ліоненко М.Ю., Попелишин Ю.П., Ратушняк Н.О., Теслюк О.Я., що підтверджує зміст, обсяг і терміни виконання поставлених науковими керівниками завдань. Під час інтерв'ювання здобувачі наголошували на тому, що зміст цієї ОНП відповідає їхнім науковим інтересам, очікуванням та сподіванням. Спілкування у фокус-групах зі стейхолдерами дозволило дійти висновку, що оновлення змісту ОНП відповідає дослідницькій діяльності аспірантів, а наукові керівники постійно здійснюють їх педагогічний супровід, розвивають вміння самостійного наукового пошуку та автономного навчання.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Експертна група встановила, що за методологічними позиціями і науковими працями наукова діяльність здобувачів ОНП "Початкова освіта" в основному відповідає напрямам досліджень наукових керівників. Експертна група перевірила зведені таблиці (Додаток 2) з розміщеними публікаціями наукових керівників і результати науково-дослідницької діяльності здобувачів ОНП кожного року навчання, де подано відповідну інформацію. Із повним переліком тем дисертацій здобувачів, зарахованих з 2016 по 2019 рр., можна ознайомитися на відповідній сторінці відділу аспірантури й докторантури (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/asp-ranti-doktoranti.php>). Аналітичний огляд наданої інформації щодо напрямів наукових інтересів керівників та співставлення їх з темами дисертаційних праць аспірантів показав екстраполяцію наукової діяльності аспірантів на напрями досліджень наукових керівників (Додаток 2, Т-2). Наприклад: Тема дисертації Теслюк О. Я. «Формування вмінь самоорганізації навчальної діяльності учнів початкової школи засобами медіаосвіти» відповідає науковим інтересам наукового керівника проф. Чайки В. М., який має такі публікації: «Ціннісно-цільова спрямованість навчального процесу в підготовці вчителя початкової школи до саморегуляції педагогічної діяльності. Інноваційний потенціал професійної підготовки майбутніх фахівців початкової і дошкільної освіти : зб. наук. праць / за заг. ред. О. А. Федій ; відпов. ред. Н. В. Ковалевська. Полтава, 2015. Вип. 2. С. 35–46.». Тема дисертації Бондар Ю.В. «Формування творчих умінь в учнів початкової школи з використанням інтерактивних технологій» відповідає науковим інтересам наукового керівника проф. Сороки О. В., яка має такі публікації: «Підготовка майбутніх учителів початкової школи до використання арт-терапевтичних технологій : теоретико-методичні основи : монографія. Тернопіль : Астон, 2015. 350 с.». Інтерв'ювання здобувачів ОНП дало змогу експертній групі встановити, що їхня наукова діяльність відповідає напрямам дослідження наукових керівників. Проте в поодиноких випадках спостерігається певна, на нашу думку, нерелевантність тем наукових досліджень, як-от: Ліоненко М. Ю. Тема: «Системність у формуванні навичок критичного мислення молодших школярів на уроках літературного читання» (науковий керівник - Гузар О.В.); Ратушняк Н.О. тема: «Індивідуалізація інклюзивного навчання учнів початкової школи» (науковий керівник - Чайка В. М.). Наукові керівники цих аспірантів не мають публікації із зазначених тем. Проаналізувавши інформацію за ОНП «013 Початкова освіта» (Додаток 2, Т-1) щодо оцінювання спроможності створення у ТНПУ разових спеціалізованих вчених рад для захисту дисертаційних праць аспірантів ЕГ радить переглянути їх склад, оскільки не всі члени потенційної ради та наукові рецензенти мають основні публікації за тематикою або напрямом дослідження аспіранта.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Експертна група переконала, що ТНПУ надає необхідну організаційну і матеріальну підтримку аспірантам ОНП Початкова освіта для проведення й апробації ними результатів наукових досліджень відповідно до обраної

проблематики. Апробувати результати досліджень аспіранти можуть у ході різного рівня наукових конференцій, міжнародних зв'язків, розміщення публікацій у вітчизняних і зарубіжних фахових виданнях категорії А і В, а також долучаючись до роботи в науково-дослідних підрозділах ТНПУ ("Науково-дослідний STEM-центр" - керівник: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання Балик Н.Р.; "Науково-дослідний центр "Сучасна дитина" - керівник: доктор психологічних наук, професор кафедри психології Орап М.О.; "Інклюзивно-ресурсний центр" - контактна особа: докторант, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти Удич З.І.; "Центр освітніх та психологічних інтерактивних технологій" - керівник: професор Радчук Г.К.; "Науково-дослідна лабораторія шкільного підручника" - завідувач: доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Кодлюк Я.П.; "Науково-дослідний центр з проблем гендерної освіти та виховання учнівської та студентської молоді" - директор: доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Кікінежді О.М.). Вагому підтримку аспірантам надає Наукове товариство студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, Рада молодих учених. Науковому становленню аспірантів сприяє долучення до неформальної освіти (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/neformalna-osv-ta.php>). У 2020 р. учені ТНПУ виконують 3 держбюджетних теми, однією з яких "Психолого-педагогічні механізми створення гендерно-справедливого середовища для дітей та молоді у контексті реалізації Концепції Нової української школи" (№ держреєстрації: 0119U100477. Фундаментальна робота) керує проф., д-р пед. наук Кравець В.П. На факультеті педагогіки і психології функціонує Інтерактивно-розвивальна кімната "Смайлик ТНПУ", якою опікується докторантка Писарчук О.Т. На сайті "Наука" (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/>) можна ознайомитися з основними науковими напрямками діяльності ТНПУ. Аспіранти мають вільний і безоплатний доступ до всіх матеріально-технічних можливостей, які надає ТНПУ загалом і кафедра педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти, зокрема.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

У ході підготовки експертної групи до візиту було підтверджено, що ТНПУ забезпечує необхідні можливості для долучення аспірантів ОНП Початкова освіта до міжнародної академічної спільноти, зокрема, постійно повідомляє про міжнародні проєкти, програми, гранти (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/naukovi-proekti.php>). На сайті ТНПУ є розділ "Конференції", на якому постійно оприлюднюються програми та анонси наукових заходів <http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/konferents-tnpu.php>. На сторінці http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/science_journal/index.php оприлюднено всі наукові видання, що стосуються публікаційної діяльності аспірантів у ТНПУ. Звіти про закордонні стажування надали аспіранти Бондар Ю.В., Попелишин Ю.П., Теслюк О.Я. Експертна група вважає, що здобувачі ОНП "Початкова освіта" мають повну можливість долучатися до міжнародної наукової спільноти.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

ЕГ пересвідчилася, що у ТНПУ практикується залучення аспірантів ОНП "Початкова освіта" до виконання дослідницьких проєктів у науково-дослідних підрозділах, інформацію про які розміщено на сайті (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/naukovo-pidrozdl.php>). Результати наукових досліджень регулярно публікуються у "Наукових записках ТНПУ імені Володимира Гнатюка. Серія Педагогіка", а також інших фахових наукових виданнях, інформацію про які розміщено на сайті (http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/science_journal/index.php). Із 2020 р. аспіранти разом із ученими долучаються до науково-дослідної роботи, що фінансується за рахунок коштів державного бюджету через МОН України, зокрема, "Психолого-педагогічні механізми створення гендерно-справедливого середовища для дітей та молоді у контексті реалізації Концепції Нової української школи" (№ держреєстрації: 0119U100477. Фундаментальна робота), якою керує проф., д-р пед.наук Кравець В.П. Напрями наукових досліджень аспірантів ОНП "Початкова освіта" охоплюють: проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень з метою отримання нових знань у різних галузях та застосування їх у теоретичній та практичній діяльності; підготовка науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації через аспірантуру, докторантуру та прикріплення здобувачів наукового ступеня доктора філософії; науково-консультативне, організаційно-методичне та інформаційно-аналітичне забезпечення наукової діяльності; науково-експертна робота; проведення комунікативних заходів; видавнича діяльність; міжнародне наукове співробітництво. Спільно з викладачами Шеньянського педагогічного університету (Китай) розробляється комплекс лекцій та передбачається академічна мобільність викладачів цієї ОНП. Участь науково-педагогічних працівників у проєкті «Teaching excellent» від Британської Ради дозволила створити Інтерактивно-розвивальну кімнату "Смайлик ТНПУ" із залученням аспірантів. Удосконаленню фахових компетентностей сприяють тренінги, у яких можуть брати участь викладачі та аспіранти цієї ОНП згідно з Програмою професійного розвитку викладачів. http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2019/Programa_profesijnoho_rozvytku_vykladachiv.pdf. У межах діяльності школи лідерства за проєктом ELITE виділено кошти на створення кабінету «Центр лідерства» та публікацію матеріалів, до чого були залучені наукові керівники аспірантів Гузар О.В. та Чайка В.М. Розвитку дослідницьких компетентностей сприяє участь аспірантів у наукових заходах з першого року навчання. Так, аспірантка Ліоненко М.Р. брала участь у вебінарі «Критичне мислення як складова комунікативної компетенції» Тернопільського комунального методологічного центру науково-освітніх інновацій і можливостей.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Популяризацію принципів академічної доброчесності, їх упровадження в освітньо-наукову діяльність наукових керівників та аспірантів здійснюють Комісія з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами та Група сприяння академічній доброчесності. Комісія з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами також виконує й наглядову та контролюючу функцію. Відповідно до законодавчих вимог в університеті діє «Гаряча лінія» (pravo@tnpu.edu.ua), на яку здобувачі вищої освіти та НПП можуть звернутися за інформаційною підтримкою щодо дотримання принципів академічної доброчесності та можливих її порушень. На сайті (<http://tnpu.edu.ua/naukova-robita/akadem-chna-dobrochesn-st.php>) розміщено базові та інші нормативні документи з питань академічної доброчесності, а також інформаційну базу, що включає “Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності”, “Академічна доброчесність: онлайн-курс для вчителів старших класів”, “Академічне письмо та оформлення публікацій”, “Academic Integrity: Values, Skills, Action”, “Academic Writing Made Easy”, “Get started with the citation plugin”, “Аналітична записка “Запобігання окремим проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Університет та педагогічні коледжі є базами для проведення експериментальних досліджень. Участь аспірантів в онлайн-курсах та стажуванні також допомагає формувати культуру наукової діяльності, академічну доброчесність. Підписуючи декларацію аспіранти і НПП зобов'язані дотримуватися приписів академічної доброчесності. Вся наукова продукція перевіряється на плагіат програмами EdEx, Unicheck, Plagiaritma.net, в системі Moodle. У ході онлайн-зустрічі зі здобувачами освіти з'ясовано, що в 2019 році проводилися тренінги «ПРОдоброчесність: інструменти впровадження в діяльність закладу вищої освіти» <http://tnpu.edu.ua/news/3967/>, «Планування курсу і розробка навчальних подій як інструменти запобігання порушень академічної доброчесності і підвищення академічної культури». <http://tnpu.edu.ua/news/3234/>.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Адміністрація ТНПУ дбає про належне організаційно-матеріальне забезпечення в межах ОНП “Початкова освіта”, створює підґрунтя для проведення та апробації результатів наукових досліджень аспірантів згідно з науково-дослідною тематикою. Це підтверджує значна чисельність різного рівня конференцій, можливість оприлюднення результатів наукових досягнень у фахових наукових виданнях, долучення до міжнародної академічної спільноти. Експертна група засвідчує впровадження у ТНПУ системи академічної доброчесності, що є доступною всім здобувачам ОНП. Має місце практика участі наукових керівників та аспірантів у дослідницьких проєктах. Здобувачі ОНП ознайомлені з питаннями академічної доброчесності, що популяризуються через низку заходів, про що підтверджено під час зустрічі з представниками Ради молодих вчених, Наукового товариства студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, самих здобувачів ОНП “Початкова освіта”.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Посилити міжнародну активність аспірантів щодо участі у міжнародних грантах та проєктах. Більш широко впроваджувати систему академічної мобільності для аспірантів ОНП “Початкова освіта”. Зі слів здобувачів, перешкодою до участі у міжнародних проєктах і програмах академічної мобільності є недостатній рівень сформованості англомовної комунікативної компетентності. Необхідно створити умови для участі аспірантів у міжнародних конференціях за кордоном згідно з тематикою наукових досліджень та оприлюднення результатів у міжнародних академічних журналах англійською мовою.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Зважаючи на перераховані вище позитивні практики та сильні сторони, експертна група визначає ОНП Початкова освіта та освітню діяльність за нею як задовільну і вважає рівень відповідності критерію рівним В.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертною групою було здійснено дистанційний акредитаційний візит за допомогою використання програми для проведення відеоконференцій ZOOM, вибір якої відбувся за попередньою згодою із ТНПУ. У папку Національного агентства забезпечення якості освіти завантажені відеоматеріали, завдяки яким можна пересвідчитися, що майже всі учасники, які запрошені згідно з попередньо поданою програмою візиту, долучилися до процедури первинної акредитації ОНП Початкова освіта за третім рівнем вищої освіти. Експертна група висловлює щире подяку за технічну, організаційну і моральну підтримку впродовж онлайн візиту до ТНПУ фахівцю Шеверун Л.В.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>таблиця 1.pdf</i>	WPD4w568Oh9+eMWPbsNzPwi9VCzEEQ74z1Q1pTUMeSQ=
Додаток	<i>таблиця 2.pdf</i>	fhO1f6ATr2IRSdhBt82AosHDz2SyNI2QVPQOXXW5Eys=
Додаток	<i>Додаток 2.pdf</i>	rKbiy/vGM76ilMZMoSgKO8cO9pdjQ1IRYh+wHNkdUfg=
Додаток	<i>Програмна рада.PDF</i>	DfVDP4ZomJJnXGs+gpOJHBqZohXoDQLU37eBJY6cLB4=
Додаток	<i>протокол№1.PDF</i>	d7jm982jg/sjuoOG9Xq8ONe5TPhoc4p2IMellWN9g3o=
Додаток	<i>Додаток 1.pdf</i>	2QLr99u6MQsoI6Csbq1LbUNctZxK4HBn4slsKJLclx4=

Додаток	<i>Mem_реком.pdf</i>	4rQBdvbwys9XDS7Au9AmsNZps+QZ2JIoU++6Ht/ bWA=
Додаток	<i>Teslyuk.PDF</i>	+5IeN5aaculFOIRfXgTs6Ou2zIy6elTHxSxBZ42Cfsc=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Луцан Надія Іванівна

Члени експертної групи

Шпак Валентина Павлівна

Цихмейструк Оксана Миколаївна